

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

03.08.2020.

Programma Nr. 5-03/10
ietekmes uz vidi novērtējumam dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu
atradnē “Purmales” Iecavas novadā

Derīga līdz 2025. gada 3.augustam.

Programma izdota Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “*SCHWENK Latvija*”, reģistrācijas Nr. 40003386821, juridiskā adrese: Lielirbes iela 17A - 28, Rīga, LV-1046, elektroniskā pasta adrese: info@schwenk.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta pirmo *prim* daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV nodaļas prasībām, pamatojoties uz Ierosinātājas 2020. gada 3. jūlija iesniegumu “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādi paredzētajai darbībai*”, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai, un 2020. gada 28. jūlija iesniegtajiem ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāliem. Programmā ietvertas prasības ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir derīgo izrakteņu (dolomīta) ieguve derīgo izrakteņu atradnē “*Purmales*” (turpmāk – Paredzētā darbība) apmēram 85,7 ha platībā¹ nekustamajā īpašumā “*Purmales*” (kadastra Nr. 4064 012 0009), Iecavas novadā (zemes vienībās ar kadastra apzīmējumiem 4064 012 0009 un 4064 012 0010) (turpmāk – Darbības vieta). Nekustamā īpašuma “*Purmales*” (kadastra Nr. 4064 012 0009), kurā ietilpst divas zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem 4064 012 0009 un 4064 012 0010 Iecavas novadā, īpašniece ir SIA “*DIALTEK*”. Ierosinātāja 2019. gada 9. oktobrī ir noslēgusi līgumu ar zemes īpašnieci SIA “*DIALTEK*” par nekustamā īpašuma nomu ar izpirkuma tiesībām. Iznomātāja īpašuma tiesības uz īpašumu reģistrētas Zemgales rajona tiesas Iecavas novada zemesgrāmatas nodaļījumā Nr. 59.

¹ Dolomīta ieguvei paredzētā platība tiks precizēta ietekmes uz vidi novērtējuma procesa gaitā, ņemot vērā sagaidāmo ietekmju raksturu un limitējošos faktorus.

2. Dolomīta ieguvei daļā no Darbības vietas (47 ha platībā), kas ietilpst derīgo izrakteņu atradnē “*Purmales*” (turpmāk – Atradne), SIA “*DIALTEK*” 2006. – 2007. gadā veica ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk arī – IVN).²
3. Darbības vietas teritoriju pa vidu šķērso pašvaldības autoceļš V1040 *Smiltaiņi- Audrupi - Jaunsvirkaļi*, kas sadala īpašumu divos zemes gabalos: zemes gabalā Nr. 1 un zemes gabalā Nr. 2. Zemes gabalā Nr. 1 atrodas A kategorijas krājumi un ziemeļu daļas nelielā teritorijā atrodas N kategorijas krājumi, bet zemes gabalā Nr. 2 atrodas tikai N kategorijas krājumi. Atbilstoši Ierosinātajās veiktajiem aprēķiniem – plānotajā Darbības vietā aprēķināti 2 410 tūkst. m³ A kategorijas un 1 487 tūkst. m³ N kategorijas derīgo izrakteņu krājumi.
4. Dolomīta ieguvi plānots veikt divās kāplēs, atbilstoši ieža stiprības un saguluma īpašībām, virs un zem gruntsūdens līmeņa, izmantojot spridzināšanas metodi. Ieguves laikā tiek plānota ūdens atsūknešana. Atsūknēto ūdeni plānots novadīt Ģedules upē pa koplietošanas meliorācijas grāvjiem³. Gadā plānots iegūt ~112 tūkst. m³ dolomīta. Lai nodrošinātu Paredzētās darbības īstenošanu, tiek paredzēta derīgā materiāla drupināšana, mazgāšana un frakcionēšana.
5. Darbības vietas teritorijā ietilpst pašvaldības autoceļa aizsargjosla, 20 kV elektrolīnijas aizsargjosla un aizsargjosla ap meliorācijas būvēm. Paredzētās darbības ietvaros plānota 20 kV elektrolīnijas pārcelšana un elektrības pieslēguma izveide, kā arī meliorācijas grāvju pārbūve Darbības vietas dienvidrietumu daļā, lai saglabātu meliorācijas sistēmas funkcionalitāti blakus esošām teritorijām. Posmā, kurā paredzēts novadīt atsūknēto ūdeni līdz Ģedules upei, plānots veikt meliorācijas grāvju tīrīšanu, caurteku pārbūvi (ja būs nepieciešams), pagaidu nosēdbaseina izveidi atsūknējamiem ūdeņiem, ūdens sūkņu un cauruļu uzstādīšanu (uz virskārtas noņemšanas laiku, jo, uzsākot dolomīta ieguvi, ūdens sūkņi pakāpeniski tiks pārnesti karjera pamatnes līmenī) u.c. darbi.
6. Saskaņā ar Iecavas novada teritorijas plānojumu 2017. - 2029. gadam, kas apstiprināts 2017. gada 16. maijā⁴ ar saistošajiem noteikumiem Nr. 5 “*Par Iecavas novada teritorijas plānojuma grafiskās daļas un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem*” (turpmāk – Teritorijas plānojums), Darbības vieta atrodas funkcionālajā zonā Mežu teritorijas un Lauksaimniecības teritorijas. Daļa darbības vietas noteikta arī kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem – “*Derīgo izrakteņu iegulu areālu teritorija*” (TIN11). Darbības vietu šķērso arī perspektīvo infrastruktūras objektu – Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas *Rail Baltica* un valsts galvenā autoceļa E67 posma A4 *Saulkalne – Bauska (Ārce)* – attīstībai paredzētās teritorijas (turpmāk – Perspektīvie infrastruktūras objekti). Attiecīgi – saskaņā ar Teritorijas plānojumu zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4064 012 0009 šķērso arī teritorija ar īpašiem noteikumiem “*Nacionālas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorija (TIN71)*” (teritorija, kas noteikta dzelzceļa līnijas *Rail Baltica* būvniecības īstenošanai) un teritorija ar īpašiem noteikumiem “*Nacionālas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorija (TIN72)*” (teritorija, kas noteikta autoceļa E67 posma A4 (Saulkalne) – Bauska (Ārce) projekta (Iecavas apvedceļš)) būvniecības īstenošanai.
7. Iegūtā materiāla transportēšanai paredzēts izmantot pašvaldības autoceļus V 1040 *Smiltaiņi - Audrupi - Jaunsvirkaļi* un A 7 - *Palejas -Lapskalni - Roņi* aptuveni 4 km garā posmā līdz valsts galvenajam autoceļam A7 *Rīga - Bauska- Lietuvas robeža (Grencāle)*.

² Birojs 2007. gada 28. septembrī izdeva Atzinumu Nr. 9.

³ Atbilstoši Iesniegumam lauksaimniecības zemju teritorijās ir ierīkotas drenāžas sistēmas ar ūdens novadīšanu ūdensnotekās, bet ap meža zemēm ir ierīkoti kontūrgrāvji un koplietošanas ūdensnotekas, kas ir savienotas ar Ģedules upi, kas atrodas aptuveni 500 m attālumā uz rietumiem no Darbības vietas.

⁴ <https://iecava.lv/lv/pasvaldiba/publikacijas-un-statistika/teritorijas-planojums/>.

8. Darbības vietas tuvumā derīgo izrakteņu ieguve tiek veikta divās atradnēs – dolomīta ieguve īpašumā “*Jaunbemberi*”⁵ un kūdras ieguve atradnē “*Lamzenes purvs*”⁶, savukārt dolomīta atradnē “*Ailes*” 2019. gadā ir akceptēti derīgo izrakteņu krājumi, bet 2020. gada 9. jūnijā Valsts vides dienesta Zemgales reģionālā vides pārvalde veikusi IVN sākotnējo izvērtējumu Nr. ZE20SI0014 un piemērojusi IVN procedūru.
9. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu “*Ozols*” tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija – dabas parks “*Bauska*”, kas ir arī *Natura 2000* teritorija, atrodas 17,5 km attālumā no Atradnes teritorijas. Tuvākais mikroliegums atrodas aptuveni 4,1 km attālumā uz dienvidaustrumiem no Atradnes teritorijas.
10. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) notika no 2020. gada 3. jūlija līdz 2020. gada 22. jūlijam. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanāksmi tika publicēts laikraksta “*Iecavas ziņas*” 2020. gada 3. jūlija numurā Nr. 26 (1301) un ievietots tīmekļvietnēs www.iecava.lv, www.environment.lv.lv un www.vpvb.gov.lv. Atbilstoši 2020. gada 28. jūlijā iesniegtajiem IVN materiāliem – par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējā apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme, kas tika organizēta neklātienēs formā saskaņā ar likuma “*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums*” 20. pantu. Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienēs formā (attālināti) notika no 2020. gada 16. jūlija plkst. 16.00. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot SIA “*Estonian, Latvian & Lithuanian Environment*” tīmekļa vietnes www.environment.lv sadaļā Jaunami publicēto saiti. Videoprezentācija par Paredzēto darbību tīmekļa vietnē www.environment.lv bija pieejama no 2020. gada 13. jūlija līdz 17. jūlijam, savukārt sanāksmes ieraksts (https://www.youtube.com/watch?time_continue=4&v=Y26B25uUIKo&feature) no 2020. gada 16. jūlija līdz programmas izdošanas brīdim. Atbilstoši sniegtajai informācijai IVN Sākotnējās apspriešanas sanāksmes videoprezentācija līdz 2020. gada 24. jūlijam tika skatīta 28 reizes. Ierosinātāja sākotnējās sabiedriskās apspriešanas ietvaros saņēma vienu jautājumu par piebraucamā ceļa nestspējas uzlabošanu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā netika saņemti citi priekšlikumi ietekmes uz vidi novērtējumam.
11. IVN Paredzētajai darbībai tika piemērots 2020. gada 14. maijā ar Biroja lēmumu Nr. 5-02/4 “*par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*”.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojumu sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādas vispārējās prasības:

⁵ Dolomīta ieguvi veic SIA “*DSG karjeri*”.

⁶ Kūdras ieguvi veic AS “*GREENYARD HORTICULTURE LATVIA*”.

- 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu, Paredzētās darbības iespējamās ietekmes un summāro ietekmju ar citām darbībām zonu. Izpētes teritorija aptver arī teritoriju transportēšanas maršrutā, vismaz līdz V 1040 *Smiltaiņi - Audrupi – Jaunsvirkaļi* (turpmāk - V 1040), kā arī reprezentatīvs posms pa V 1040, kur transportēšana paredzēta gar teritorijām ar dzīvojamo apbūvi. Maršrutu alternatīvu vērtējumā jāņem vērā dzīvojamo apbūvju teritoriju izvietojums, nekustamo īpašumu piederība un citi faktori, kas var ietekmēt transportēšanas maršruta izvēli un izvietojumu.
- 3.2. Ziņojumā ietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski nepieciešams attēlot esošās derīgo izrakteņu teritorijas, plānoto dolomīta ieguves teritoriju, teritorijas, kurās netiks veikta dolomīta ieguve dažādu aprobežojumu (piemēram, Perspektīvos infrastruktūras objektus, aizsargjoslu dēļ), galvenos ūdens atsūkņēšanas sistēmas elementus, būves ūdens nostādināšanai, nostādinātā ūdens promteku, izplūdes vietas saņemošajās ūdenstecēs, izvešanas ceļus, papildus nepieciešamos pagaidu un pastāvīgos objektus u.c. nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
- 3.3. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.4. Ziņojumā ietveramo IVN veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Sugu un biotopu novērtējumu veic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificēts nozares (sugu un biotopu) eksperts un Ziņojumam pievieno ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tos pievieno Ziņojumam.
- 3.5. Visus Ziņojumam pievienotos dokumentus, tai skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumus un citus dokumentus, tai skaitā to atvasinājumus, noformē atbilstoši Dokumenta juridiskā spēka likumam un Elektronisko dokumentu likumam.
- 3.6. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.7. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē ietekmes uz vidi novērtējumu un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Ziņojuma sagatavošanas laikā jākonsultējas ar Latvijas Republikas Satiksmes ministriju. Ja Ziņojuma izstrādāšanas laikā tiek konstatēta Paredzētās darbības ietekme uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem un mikroliegumiem, nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

2. Ziņojumu iesniedz Valsts vides dienesta Zemgales reģionālajā vides pārvaldē, Iecavas novada domē un Satiksmes ministrijā rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī pamatinformāciju par Atradni.
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver arī iespējamās transportēšanas maršrutu alternatīvas, kas rada mazāku ietekmi dzīvojamās teritorijās.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās fizisko pazīmju apraksts, kā arī nosacījumi zemes izmantošanai), ievērojami arī šādi nosacījumi:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka šis raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildus nepieciešamo objektu būvniecību un esošo būvju (arī ūdens atsūkņēšana, nostādīnāšana, novadīšana), gan arī derīgā materiāla ieguvu un apstrādi, gan teritorijas rekultivāciju.
 - 1.4.2. Norādīt maksimālās iespējamās ieguves platības, ņemot vērā iespējamās ieguves ierobežojumus (tostarp aizsargjoslas, Perspektīvos infrastruktūras objektus) un attēlot vietas, kur derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta, arī kartogrāfiski.
 - 1.4.3. Aprēķināt un norādīt kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa (arī atmežošana vai apauguma noņemšana). Sniegt informāciju par iespējamu celmu, nepieciešamības gadījumā arī grunts, izvietošanu vai izmantošanu.
 - 1.4.4. Raksturot ieguves procesus – darbu secību, dažādu ieguves ciklu ilgumu, plānotos derīgā izrakteņa ieguves veidus un apjomus, izstrādes dziļumu, ieguves un ar to saistīto darbību laika grafiku, ņemot vērā Perspektīvo infrastruktūras objektu uzbūvi, kā arī iespējamo atšķirīgo darbu organizāciju šajās teritorijās vai to tuvumā.
 - 1.4.5. Aprakstīt derīgā izrakteņa ieguves tehnoloģiju (paņēmienus), arī derīgā materiāla spridzināšanu, apstrādi (drupināšanu, šķirošanu, skalošanu) un ūdens novadīšanu, kā arī salīdzināt to ar pasaules praksē izmantojamām tehnoloģijām. Norādīt izmantojamās tehnikas vienības un to skaitu.
 - 1.4.6. Aprakstīt un ar aprēķiniem pamatot karjera ūdens atsūkņēšanas, nostādīnāšanas un novadīšanas sistēmu, atsūkņētā ūdens daudzumu, sastāvu, nepieciešamo nostādīnāšanas dīķu platību, papildus nepieciešamās būves vai iekārtas novadāmā ūdens kvalitātes nodrošināšanai, iespējamo ūdens novadīšanas vietu.
 - 1.4.7. Īpašu uzmanību pievērš arī iespējamai esošu meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei un papildus veicamajiem darbiem ūdensnotekās vai meliorācijas sistēmās kontekstā ar plānoto darbību un nosacījumiem tās veikšanai (arī ārpus Darbības vietas) ņemot vērā atsūkņējamā ūdens novadīšanas režīmu.
 - 1.4.8. Novērtēt inženierkomunikāciju pieejamību, sniegt informāciju par nepieciešamajiem būvniecības, tostarp pārbūves vai atjaunošanas darbiem.

- 1.4.9. Īpašu uzmanību nepieciešams pievērst piebraukšanas iespējām derīgo izrakteņu teritorijām un plānotajiem transportēšanas maršrutiem, nepieciešamajiem būvniecības darbiem (piemēram, ceļa seguma atjaunošana vai maiņa) un iespējamiem transportlīdzekļu pārvietošanās ierobežojumiem uz koplietošanas ceļiem. Norāda kopējo plānoto satiksmes intensitāti uz izvešanas ceļiem, ņemot vērā satiksmes intensitāti arī no citām blakus esošajām derīgo izrakteņu ieguves vietām.
- 1.4.10. Novērtēt piemērotākos risinājumus rekultivācijai Darbības vietā vai dažādās Darbības vietas zonās (ja risinājumi varētu būt atšķirīgi). Sniegt konkrētus priekšlikumus plānotajiem rekultivācijas pasākumiem un to realizācijas laika grafikam.
- 1.5. Sniedzot informāciju par nepieciešamajiem dabas resursiem un materiāliem atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam, skaidrojams arī, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli vai dabas resursi tiek izlietoti un kāds ir šo resursu avots (piemēram, ūdens ieguves avots), kā arī sniedzams nepieciešamo energoresursu raksturojums.
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpašu uzmanību pievērš emisijām ūdenī, gaisā un trokšņa emisijām. Skaidrojams, kādos procesos un kādas potenciālās iekārtas attiecīgos blakusproduktus un emisijas rada. Prognozējamo blakusproduktu un emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Lai noteiktu dolomīta ieguves iekārtu un procesu radīto piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādī⁷ noteiktos paņēmienus (monitorings, inventarizācija vai aprēķins, izmantojot emisiju faktorus). Attiecībā uz Paredzētās darbības laikā radītajiem atkritumiem norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai. Attiecībā uz notekūdeņiem (ietver atsūkņējamās un novadāmās ūdeņus) norādāmi to rašanās avoti, veidi un daudzums, piesārņojošās vielas notekūdeņos, savākšana, nepieciešamā attīrīšana, novadīšana un kvalitātes kontrole.
- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību.
- 1.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties arī Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojums aptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – kā un vai Paredzētā darbība tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, derīgo izrakteņu

⁷ Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma noteikšanai šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteik Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 “*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 182).

ieguvi, Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem, kā arī Perspektīvo infrastruktūras objektu izbūvi.

- 2.3. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicams saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteikto, pievēršama šādiem jautājumiem, ņemot vērā arī jau esošo derīgo izrakteņu ieguvī:
 - 2.3.1. Hidroģeoloģie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.
 - 2.3.2. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemtajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), teritoriju applūšanas iespējamība.
 - 2.3.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi.
 - 2.3.4. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas un transportēšanas maršruta tuvumā, attālumi līdz tām.
 - 2.3.5. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un derīgo izrakteņu ieguves vietas / pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
 - 2.3.6. Esošās gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un ietekmes zonā, fokusējoties uz esošo problēmsituāciju un vietu, ja tādas identificējas, analīzi. Esošā satiksmes intensitāte transportēšanas maršrutos, esošā gaisa kvalitāte un trokšņa līmenis Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.
 - 2.3.7. Darbības vietas un apkārtnes dabas novērtējums, ietverot vērtējumu par mežiem klātu teritoriju, nozīmīgām dabas vērtībām, īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem un mikroliegumiem Darbības vietā un tās iespējamās ietekmes zonā (ārpus *NATURA 2000* teritorijām).
 - 2.3.8. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, informācija par kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem, ja tādi ir iespējamās ietekmes zonā.
 - 2.3.9. Informācija par tuvākajām derīgo izrakteņu ieguves vietām, rūpnieciska rakstura darbībām vai piesārņotām vietām, kas rada līdzīgas ietekmes; novērtējums, vai un kā ietekmes varētu summēties.
- 2.4. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniegt arī šādas ziņas:
 - 2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums.
 - 2.4.2. Paredzētās darbības atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
 - 2.4.3. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums (ietverot derīgo izrakteņu ieguves platības sagatavošanai, derīgo izrakteņu ieguvei un izstrādāto lauku rekultivācijai nelabvēlīgu dabas apstākļu raksturojumu).
 - 2.4.4. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros, pārrobežu u.c. ietekmes aspektus.
- 3.2. Papildus Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam Birojs ietekmju novērtējumam izvirza sekojošas prasības:
 - 3.2.1. Ietekmju novērtējumā īpašu uzmanību pievērst savstarpējām un summārām (kopējām) ietekmēm ar Perspektīvo infrastruktūras objektu izbūvi, kā arī derīgo izrakteņu ieguvi citās derīgo izrakteņu ieguves vietās Darbības vietas apkārtnē. Šādā novērtējumā ņemt vērā, ka vairākos aspektos (piemēram, ietekmes uz hidroloģiskajiem, hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, ainavu) ietekmes var summēties arī tad, ja ieguve konkrētajā vietā ir pārtraukta vai tiek veikta neregulāri. Novērtējams, kuros no ietekmju aspektiem ietekmes summēsies, un kuros nē, to atbilstīgi pamatojot, kā arī veikt summāro ietekmju novērtējumu. Īpaša uzmanība veltāma derīgo izrakteņu transportēšanas, ūdens atsūkņēšanas un spridzināšanas summārajām ietekmēm. Kur atbilstoši – izsverami risinājumi ietekmju mazināšanai vai darbības ierobežošanai, ja tādi nepieciešami.
 - 3.2.2. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi, ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, nosusināšanas sistēmas izveide un (ja nepieciešams) augšnes un neizmantojamās grunts virskārtas novietošana, kā arī ietekmes, ko rada papildus nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņemt vērā arī iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem.
 - 3.2.3. Sagatavojot Paredzētās darbības izraisītu hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīmu izmaiņu prognozi, ņemt vērā pazemes ūdens atsūkņēšanas un novadīšanas darbus. Novērtējumā ņemt vērā teritorijas hidroģeoloģisko apstākļu īpatnības, derīgo izrakteņu ieguves ilgumu un plānoto intensitāti, kā arī savstarpējās un summārās ietekmes ar derīgo izrakteņu ieguvi citās teritorijās vai īpašiem nosacījumiem Perspektīvo infrastruktūras objektu izbūves un ekspluatācijas kontekstā. Novērtēt arī hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu iespējamo ietekmi uz pazemes ūdeņiem, pieņemtajām ūdenstecēm, pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akām) un to kvalitāti. Veikt iespējamo ietekmes novērtējumu uz karjera ūdeņus pieņemamo ūdensteci un Darbības vietas un tai piegulošās teritorijās esošo meliorāciju sistēmu, nepieciešamā rīcība problēmsituāciju gadījumā, tajā skaitā:
 - 3.2.3.1. Novērtēt Paredzētās darbības iespējamo ietekmes zonu (depresijas piltuvi) atkarībā no ūdens līmeņa pazeminājuma karjerā, veicot aprēķinus un modelēšanu, un iezīmēt to situācijas plānā.
 - 3.2.3.2. Novērtēt hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu iespējamo ietekmi uz pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akas) un to kvalitāti karjera izstrādes gaitā un pēc tā rekultivācijas, ietverot modelēšanas aprēķinus iegūto informāciju par iespējamo ūdens līmeņu pazemināšanos visos ietekmētajos ūdens horizontos saistībā ar iespējamo depresijas piltuves veidošanos Paredzētās darbības vietai piegulošajā teritorijā un apkārtnē; informāciju atspoguļot arī kartogrāfiskajā materiālā.
 - 3.2.3.3. Novērtēt iespējamās karjera ūdeņus pieņemošās ūdensteces (Ģedules upe) hidroloģiskā režīma izmaiņas, arī ūdens līmeņa svārstības un ūdens bilances

izmaiņas; karjera ūdeņus pieņemošo ūdensteces vidējo un maksimālo caurplūdumu, kā arī ūdens līmeņu režīmu izmaiņu. Veikt ietekmes novērtējumu uz karjera ūdeņus pieņemošās ūdensteces iespējamām izmaiņām ūdens kvalitātē, ihtiofaunā un ūdens ekosistēmā kopumā Paredzētās darbības kontekstā, nosakot un novērtējot Paredzētās darbības ietekmes zonu un ietekmes būtiskumu.

- 3.2.4. Tā kā ietekme uz gaisa kvalitāti, tostarp no iegūtā materiāla transportēšanas, ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu izpildāma atbilstoši Noteikumos Nr. 182 noteiktajam. Lai novērtētu emisijas limitu atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, izmantot piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un ievērot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteikto, ka novērtējums (cik atbilstoši) izdarāms, ņemot vērā normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (Noteikumi Nr. 182). Novērtējumam jāaptver gan līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), gan Paredzētās darbības ietekmes no ieguves vietas sagatavošanas, dolomīta ieguves, uzglabāšanas krautnēs, apstrādes un transportēšanas, gan informāciju par citām nozīmīgiem esošām vai akceptētām darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā.
- 3.2.5. Tā kā trokšņa ietekme, jo īpaši no iegūtā materiāla apstrādes un transportēšanas, ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*" noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, jāizmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogramma un novērtējumam jāaptver gan ietekmes no ieguves vietas sagatavošanas un dolomīta ieguves, gan transportēšanas, gan informāciju par citām nozīmīgiem esošām vai akceptētām darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā.
- 3.2.6. Vērtējot transportēšanas ietekmes, jāņem vērā šajā programmā noteiktā prasība, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija transportēšanas maršrutā nosakāma vismaz valsts reģionālā autoceļa V1040 un tā reprezentatīvā posmā, kur transportēšana paredzēta gar teritorijām ar dzīvojamo apbūvi, arī perspektīvo.
- 3.2.7. Plānoto spridzināšanas darbu izraisītās vibrācijas iespējamās ietekmes uz apkārtējām ēkām un infrastruktūras objektiem. Spridzināšanas un ieguves darbu ietekmju, tajā skaitā drošības, novērtējums un nozīmīgums, arī infrastruktūras objektu teritorijas sagatavošanas, izbūves un turpmākas izmantošanas kontekstā.
- 3.2.8. Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza. Atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteiktajam novērtē Paredzētās darbības ietekmi uz klimatu un neaizsargātību pret klimata pārmaiņām arī kontekstā ar piegulošo teritoriju plānoto izmantošanu.
- 3.2.9. Veic ietekmes uz bioloģisko daudzveidību, tostarp īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, mikroliegumiem, kā arī īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem, novērtējumu (ārpus *NATURA 2000* teritorijas). Vērtē apstākļus, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai.
- 3.2.10. Novērtēt Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz *NATURA 2000* teritoriju, kopskatā ar šīs teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķiem.
- 3.2.11. Ietekmes novērtējumu uz bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības.

- 3.2.12. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildus prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.3. Paredzētās darbības ietekme jānovērtē atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam.
- 3.4. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem) Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.
- 3.5. Ziņojumā ietver apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai; kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi. **Pamato izvēlēto variantu** un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildus Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Birojs citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildus nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan dolomīta ieguves laikā, gan risinājumi ietekmes mazināšanai vietās, kur veikta derīgo izrakteņu ieguve (rekultivācija). Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

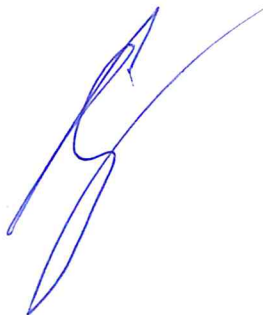
- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam. Izvērtējama

monitoringa nepieciešamība un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtos jautājumus, komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no ietekmes uz vidi novērtējuma pamatzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā, ņemot vērā valstī noteiktos ierobežojumus attiecībā uz sabiedriskās apspriešanas sanāksmes organizēšanu klātienē, ja tādi noteikti.
4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, ierobežotas pieejamības informācija par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktors

A. Lukšēvics